

การศรัทธาต่อกฎอัล-เกาะดร์ (กฎสภาพการณ์ของอัลลอฮ์)

[ไทย]

الإيمان بالقدر

[باللغة التايلاندية]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม บิน อับดุลลอฮ์ อัต-ตุwayญีรีย

محمد بن إبراهيم بن عبد الله التويجري

แปลโดย: สุกรี นูร์ จงรักสัตย์

ترجمة: شكري نور

ตรวจทาน: อุษมาน อิดริส

مراجعة: عثمان إدريس

จากหนังสือ: มุคตะศ็อร อัล-ฟิกฮ์ อัล-อิสลามีย

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อัร-ร็อบวะฮ์ กรุงริยาด

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 – 2008

islamhouse.com

การศรัทธาในกฎอัลเกาะดร์

กฎอัลเกาะดร์ คือ ความรอบรู้ของอัลลอฮ์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ ในทุกสรรพสิ่ง ตลอดจนในสิ่งที่พระองค์ทรงปรารถนาจะสร้างหรือให้บังเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ โลกและจักรวาล เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆ อีกทั้งคือการกำหนดสิ่งดังกล่าวและบันทึกไว้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรในกระดานอัลเลาะห์มหัศจรรย์ (กระดานสงวนหรือกระดานที่ถูกพิทักษ์) ซึ่งกฎเกาะดร์นั้นเป็นความลับเฉพาะของอัลลอฮ์เกี่ยวกับสิ่งสรรสร้างของพระองค์ ไม่เป็นที่รู้ของมะลาอิกะฮ์ผู้ใกล้ชิดหรือแม้แต่คนใดที่ถูกแต่งตั้งมา

ความหมายของการศรัทธาในกฎเกาะดร์

คือ การเชื่อมั่นว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นความดี ความชั่ว และสิ่งอื่นๆ เกิดขึ้นตามเกณฑ์กำหนดของอัลลอฮ์และด้วยพละนาฎาพของพระองค์ ดังที่พระองค์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ สُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) ﴿٤٩﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

ความว่า : แท้จริง ทุก ๆ สิ่งนั้น เราสร้างมันตามกฎเกาะดร์(อัลเกาะดร์ : ๔๙)

การศรัทธาในกฎอัลเกาะดร์ประกอบด้วยสี่ปัจจัยหลัก คือ :

๑.ประการแรก : คือ ศรัทธาว่าอัลลอฮ์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ สُبْحَانَ ทรงรอบรู้ในทุกสิ่ง ทั้งโดยสรุปและโดยละเอียด และทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำของพระองค์เอง เช่น การสร้าง การบริหาร การชุบชีวิต การทำให้ตาย เป็นต้น หรือในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำของสิ่งสรรสร้างของพระองค์ เช่น คำพูด การกระทำ สภาวะของมนุษย์ สภาวะของสัตว์ พืช ตลอดจนถึงสิ่งไม่มีชีวิตต่าง ๆ ซึ่งทุกสิ่งดังกล่าวนี้ อัลลอฮ์ สُبْحَانَ สُبْحَانَ สُبْحَانَ ทรงรอบรู้ทั้งหมด ดังที่พระองค์ สُبْحَانَ สُبْحَانَ สُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوْنَ أَنَّ

(:) ﴿١٢﴾ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

ความว่า : อัลลอฮ์ คือ ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งเจ็ด และทรงสร้างแผ่นดินก็เยี่ยงนั้น บัญชาการของพระองค์จะลงมาท่ามกลางมัน (ชั้นฟ้าและแผ่นดิน) ทั้งนี้ เพื่อพวกเขาจะได้รู้ว่าอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสรรพสิ่ง และอัลลอฮ์นั้นทรงรอบรู้อย่างละเอียดยิ่งในทุกๆ สิ่ง (อัลกุฎาอะฮ์ : ๑๒)

๒.ประการที่สอง : คือ ศรัทธาว่าอัลลอฮ์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ สُبْحَانَ ทรงเขียนกฎเกณฑ์ของทุกสิ่งไว้ในกระดานอัลเลาะห์มหัศจรรย์ ไม่ว่าจะเป็นกฎเกณฑ์ของสิ่งสรรสร้างต่างๆ สภาวะ หรือปัจจัยยังชีพ โดยพระองค์

ได้เขียนจำนวนและปริมาณ รูปแบบและลักษณะ เวลาและสถานที่ ซึ่งทุกอย่างจะไม่เปลี่ยนแปลงหรือโยกย้าย ไม่เพิ่มหรือถดถอย นอกจกด้วยคำสั่งของพระองค์ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ดังหลักฐานต่อไปนี้:

1- อัลลอฮฺ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ทรงกล่าวว่า :

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ (:)

ความว่า : เจ้ามิรู้ดอกหรือว่าอัลลอฮฺนั้นทรงรอบรู้สิ่งที่มีอยู่ในท้องฟ้าและพื้นแผ่นดินทั้งหมด แท้จริงแล้ว สิ่งนั้นมีอยู่ในสมุดบันทึกแล้ว อีกทั้งสิ่งนั้นยังเป็นสิ่งที่แสนง่ายดายสำหรับอัลลอฮฺ (อัลหัจญ์ : ๗๐)

2- จากอัลดุลลอฮฺ บินอัมรฺ บินอัลอาศ เราะะฎียัลลอฮฺ อันฮฺ เล่าว่า :

» - -
.« - -

ความว่า : ฉันได้ยินท่านเราะฮ์ฎุลลอฮฺ คีอัลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลิม กล่าวว่า “อัลลอฮฺได้ทรงเขียนกฎเกณฑ์ของสิ่งสรรพสร้างต่างๆก่อนที่พระองค์จะทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินห้าหมื่นปี” ท่านกล่าวว่า “และบัลลังค์ของพระองค์นั้นอยู่เหนือน้ำ” [บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข ๒๖๕๓]

๓.ประการที่สาม : ศรัทธาว่าสิ่งที่มีอยู่ทั้งหมดจะไม่เกิดขึ้น เว้นแต่ด้วยความประสงค์และความปรารถนาของอัลลอฮฺ ซึ่งทุกสิ่งนั้นเกิดขึ้นด้วยความประสงค์ของอัลลอฮฺ โดยสิ่งใดที่อัลลอฮฺประสงค์ สิ่งนั้นจะเกิดขึ้น และสิ่งใดที่พระองค์ไม่ทรงประสงค์ สิ่งนั้นจะไม่เกิดขึ้น ทั้งสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของพระองค์ เช่น การบริหาร การให้ชีวิต การทำให้ตาย เป็นต้น หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของบรรดาสิ่งสรรพสร้าง เช่น การกระทำ คำพูด หรือ สภาวการณ์ต่าง ๆ ดังหลักฐานต่อไปนี้ :

1- อัลลอฮฺ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) وَرَبُّكَ خَلَقَ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ

ความว่า : และพระเจ้าของเจ้านั้นทรงสร้างสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงเลือกสรร (อัลเกาะศ็อบ: ๒๘)

2- อัลลอฮฺ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ^ج

ความว่า : และอัลลอฮฺทรงกระทำสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ (อิบรอฮีม: ๒๗)

3- อัลลอฮฺ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ^ط

ความว่า : และหากพระเจ้าของเจ้าทรงประสงค์ พวกเขาที่จะไม่สามารถกระทำสิ่งนั้น (อัลอินอาม: ๑๑๒)

4- อัลลอฮฺ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

(- :)

ความว่า : สำหรับผู้ใดในหมู่พวกเจ้าที่ปรารถนาจะอยู่ในแนวทางอันเที่ยงตรง และพวกเจ้าจะไม่สมปรารถนาสิ่งใดได้เว้นแต่เมื่ออัลลอฮฺพระเจ้าแห่งสากลโลกทรงประสงค์(อัตติกวีรฺ : ๒๘-๒๙)

๔. ประการที่สี่ : คือ การศรัทธาว่าอัลลอฮฺคือผู้สร้างทุกสรรพสิ่ง ซึ่งพระองค์ทรงสร้างสิ่งที่มีอยู่ทั้งหมด ทั้งรูปร่าง ลักษณะ และท่าทางการเคลื่อนไหว ไม่มีผู้สร้างและไม่มีผู้อภิบาลเว้นแต่พระองค์ ดังหลักฐานต่อไปนี้:

1- อัลลอฮฺ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ สُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾

ความว่า : อัลลอฮฺ คือผู้สร้างทุกสรรพสิ่ง และพระองค์คือผู้คุ้มครองและดูแลทุกสิ่ง (อัลชุ มัร : ๖๒)

2- อัลลอฮฺ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ สُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿๕๑﴾

ความว่า : แท้จริง ทุก ๆ สิ่งนั้น เราสร้างมันตามกฎเกาะดฺร(อัลเกาะมัร: ๕๑)

3- อัลลอฮ์ สُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) ﴿ ١٦ ﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

ความว่า : และอัลลอฮ์ได้ทรงสร้างพวกเจ้าและสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ (อัลศุอ์ฟฟาต : ๑๖)

การใช้กฎเกาะดร์เป็นข้ออ้าง

สิ่งที่อัลลอฮ์กำหนดกฎเกณฑ์และกระทำต่อมนุษย์มีสองประเภท

๑- ประเภทแรก คือ สิ่งที่อัลลอฮ์ได้กระทำและกำหนดกฎเกณฑ์ในด้านลักษณะและสภาพต่างๆ ที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุมของมนุษย์ ซึ่งมีสองประเภท คือ :

ก. สิ่งที่ดีติดกับตัวของเขา เช่น ความสูงหรือความต่ำ ความสวยหล่อเหลาหรือความขี้เหร่ การมีชีวิตหรือการตาย

ข. สิ่งที่เกิดกับตัวเขาโดยที่เขาไม่ต้องการ เช่น อุบัติภัย โรคภัยไข้เจ็บ การเสียชีวิต ผลไม้ไม่ออกตามฤดูกาล และความทุกข์อื่นๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ บางครั้งเป็นการลงโทษต่อความผิดของบ่าว บางครั้งเป็นการทดสอบ หรือบางครั้งก็เป็นการเพิ่มผลบุญและเลื่อนตำแหน่งให้แก่เขา

ทั้งนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเขาโดยที่เขาไม่ปรารถนาเช่นนี้ มนุษย์จะไม่ถูกสอบสวนและไม่ต้องรอผลจากสิ่งที่เกิดขึ้น และเขาจะต้องศรัทธาว่าทั้งหมดนั้นเกิดขึ้นด้วยเกณฑ์กำหนดของอัลลอฮ์และพละนาฎาฟของพระองค์ เขาจะต้องอดกลั้น พอใจ และน้อมรับด้วยใจที่บริสุทธิ์ ซึ่ง สำหรับพระเจ้าผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงเชี่ยวชาญแล้ว ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในจักรวาลนี้ล้วนมีข้อคิดและคุณค่าแฝงอยู่ ดังหลักฐานต่อไปนี้ :

อัลลอฮ์ สُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ สُبْحَانَہُ ได้ทรงกล่าวว่า :

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ

(:) ﴿ ١٧ ﴾ نَزَّلْنَاهَا عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

ความว่า : ภัยพิบัติใดๆ ที่เกิดในแผ่นดินหรือเกิดกับตัวพวกเจ้าจะไม่เกิดขึ้น เว้นแต่จะมีจารึกแล้วอยู่ในบันทึกก่อนที่เราจะให้มันบังเกิดขึ้น แท้จริงแล้ว การนั้นเป็นการที่ง่ายตายสำหรับอัลลอฮ์ (อัลหะดีด : ๒๒)

๑. จากอิบนุอับบาส เราะะฎิยัลลอฮุ อันฮุม่า เล่าว่า :

! » - -

.«

ความว่า : วันหนึ่ง ฉันทอยู่ข้างหลังท่านเราะสุลุลลอฮฺ คืออลลัลลอฮฺ อะลลัยฮิ วะสัลลัม แล้วท่านได้กล่าวว่า “โอ้ เด็กเอ๋ย ! ฉันทจะสอนเจ้าสามสี่ประโยค จงระลึกถึงอัลลอฮฺอยู่เสมอแล้วอัลลอฮฺก็จะทรงคุ้มครองเจ้า จงระลึกถึงอัลลอฮฺอยู่เสมอแล้วเจ้าก็จะพบว่า พระองค์นั้นทรงอยู่เคียงข้างเจ้า เมื่อเจ้าจะขอสิ่งใดก็จงขอจากอัลลอฮฺ และเมื่อเจ้าจะขอความช่วยเหลือก็จงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ และ จงทราบไว้ว่า ประชาชาตินี้ทั้งหมดหากพวกเขาพร้อมตัวกันเพื่อจะให้เกิดคุณอย่างหนึ่งแก่เจ้า พวกเขาจะไม่สามารถให้คุณแก่เจ้าได้ เว้นแต่ในสิ่งที่อัลลอฮฺทรงบันทึกไว้แล้วสำหรับเจ้า และ หากพวกเขาพร้อมตัวกันเพื่อจะให้เกิดโทษอย่างหนึ่งให้กับเจ้า พวกเขาก็ไม่สามารถจะทำให้เกิดโทษแก่ตัวเจ้าได้ เว้นแต่ในสิ่งที่อัลลอฮฺได้ทรงบันทึกไว้แล้วต่อตัวเจ้า ซึ่ง ปากกาได้ถูกยกออกแล้ว และสมุดบันทึกก็แห้งเรียบร้อยแล้ว” [เศาะหีห บันทีกโดยอหมัด หมายเลข ๒๖๖๙ และบันทีกโดยอัลติรมิซียฺตามสำนวนนี้ หมายเลข ๒๕๑๖ เศาะหีหสุนันอัลติรมิซียฺ หมายเลข ๒๐๔๓]

๒. มีรายงานจากอบีสุร็อยเราะฮฺ เราะวะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺ ว่าท่านเราะสุลุลลอฮฺ คืออลลัลลอฮฺ อะลลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

. «

»

ความว่า : “อัลลอฮฺ-อัลซะวะญัล-ได้กล่าวว่า ลูกหลานอาดัมได้รังควาญข้า โดยเขาได้ด่าทอวันเวลา ซึ่งข้านี้แหละคือ (เจ้าของ) วันเวลา ทุกอย่างอยู่ในมือข้า ข้าหมุนเวียนกลางคืนและกลางวัน ” [มุตตะฟีก อะลลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรี หมายเลข ๔๘๒๖ และมุสลิม หมายเลข ๒๒๔๖]

๒- ประเภทที่สอง คือ สิ่งที่อัลลอฮฺได้กระทำและกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ในด้านพฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุมของสติปัญญา ความสามารถ และการเลือกสรรของมนุษย์ เช่น การศรัทธาหรือการปฏิเสธ การภักดีหรือการเนรคุณ และการทำดีหรือการทำชั่ว

โดยพฤติกรรมเช่นนี้ มนุษย์จะต้องถูกตรวจสอบและได้รับผลของพฤติกรรมในรูปของรางวัลตอบแทนหรือการลงโทษ เพราะอัลลอฮฺได้ส่งบรรดาศาสนทูต ได้ประทานคัมภีร์ต่างๆ ได้ทรงแยกแยะความดีออกจากความชั่ว ได้ทรงรณรงค์สนับสนุนการศรัทธาและการภักดี ตลอดจนได้ทรงตักเตือนให้หลีกเลี่ยงจากการปฏิเสธและการทรยศ ทรงประทานสติปัญญาให้กับมนุษย์และให้พลังอำนาจแก่เขาในการคัดเลือก กระทั่งเขาสามารถเลือกทางเดินที่เขาพอใจ ซึ่งไม่ว่าทางใดที่เขาเลือกต่างก็ต้องอยู่ภายใต้ความประสงค์

ของอัลลอฮ์และพยานภาพของพระองค์ เพราะไม่มีสิ่งใดในจักรวาลของอัลลอฮ์นี้ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการรับรู้และการประสงค์ของพระองค์ ดังหลักฐานต่อไปนี้ :

1- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ ฤๅษะตะอาลา ได้ทรงกล่าวว่า :

(:) **وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ**

ความว่า : จงกล่าวสิ (มุฮัมมัด) ว่า สัจธรรมที่แท้จริงนั้น มาจากพระเจ้าของพวกเขา ซึ่งหากใครประสงค์ (จะศรัทธา) ก็จงศรัทธา หรือใครประสงค์ (จะปฏิเสธ) ก็จงปฏิเสธ (อัลกัฮฟู : ๒๙)

2- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ ฤๅษะตะอาลา ได้ทรงกล่าวว่า:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (:)

ความว่า : ผู้ใดที่ทำการดี ความดีก็จะเป็นของเขา และผู้ใดที่ทำการชั่ว เขาก็จะต้องได้รับโทษของมัน ซึ่งพระเจ้าของเจ้านั้นไม่ได้เป็นผู้ทารุณต่อปวงบ่าว (ฟุซซิลัต : ๔๖)

3- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ ฤๅษะตะอาลา ได้ทรงกล่าวว่า:

(:) **مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسِهِ يَمْهَدُونَ**

ความว่า : ผู้ใดที่ปฏิเสธ เขาก็จะต้องรับโทษจากการปฏิเสธของเขา ส่วนผู้ใดที่กระทำการดี พวกเขาก็ได้เตรียมที่พักสำหรับตัวเอง (อิรรัม : ๔๔)

4- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ ฤๅษะตะอาลา ได้ทรงกล่าวว่า :

إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ۚ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ۚ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (- :)

ความว่า : (อัลกุรอานนั้น) ไม่ใช่สิ่งอื่นใด นอกจากจะเป็นบทตักเตือนสำหรับประชาชาติทั้งมวล สำหรับผู้ใดในหมู่พวกเขาที่ปรารถนาจะครองตัวอยู่ในแนวทางอันเที่ยงตรง และพวกเขาจะไม่สมปรารถนาในสิ่งใดได้ เว้นแต่เมื่ออัลลอฮ์พระเจ้าแห่งสากลโลกจะทรงประสงค์ (อัลดักวีร์ : ๒๗-๒๙)

เราสามารถชักฏอัลเกาะดร์เป็นข้ออ้างได้เมื่อใด?

1- อนุญาตให้มนุษย์สามารถอ้างกฎอัลเกาะดร์เป็นข้ออ้างของการเกิดทุกข์ภัยได้สำหรับในส่วนของประเภทแรกที่ได้กล่าวมา (คือ สิ่งที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุมของมนุษย์) โดยเมื่อมนุษย์ล้มป่วย เสียชีวิต หรือถูกทดสอบด้วยทุกข์ภัยที่เขาไม่พึงปรารถนา เขาก็สามารถจะกล่าวอ้างว่าเป็นเหตุจากกฎอัลเกาะดร์ของอัลลอฮ์ เช่น การกล่าวว่า “ก็อดดะร้อลลอฮ์ วะมาซาอะ อะล” (แปลว่า อัลลอฮ์ทรงกำหนดไว้แล้ว และสิ่งใดที่พระองค์ประสงค์ พระองค์ก็จะกระทำ) อีกทั้ง เขาจะต้องอดทน และแสดงความพอใจหากเขาสามารถกระทำได้ เพื่อจะได้ผลตอบแทนที่ดี ดังที่อัลลอฮ์ ได้ทรงกล่าวว่า:

وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ
 رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ (- :)

ความว่า : จะจงใจรางวัลดีให้แก่ผู้อดทน ผู้ที่เมื่อประสบทุกข์ภัยใด ๆ พวกเขาจะกล่าวว่า “อินนาลิลลาฮี วะอินนาอิลัยฮี รอญูอูน” (แปลว่า เราเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ และเราจะต้องหวนกลับไปสู่พระองค์) พวกเขาเหล่านั้นแหละที่จะได้รับพรและความเมตตาจากพระเจ้าของพวกเขา และพวกเขาเหล่านั้นแหละคือผู้ที่ได้รับทางนำ (อัลบะเกาะเราะฮ์ : ๑๕๕-๑๕๗)

2. ไม่อนุญาตให้มนุษย์ใช้กฎอัลเกาะดร์เป็นข้ออ้างสำหรับกรกระทำบาปและละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการหวนห้าม เพราะอัลลอฮ์ได้ทรงบัญชาให้ปฏิบัติภารกิจดีและหลีกเลี่ยงการกระทำบาป ทรงใช้ให้ปฏิบัติและห้ามไม่ให้ใช้กฎอัลเกาะดร์เป็นข้ออ้างในการกระทำบาป ซึ่ง หากสามารถใช้กฎอัลเกาะดร์เป็นข้ออ้างสำหรับผู้ใดได้แล้ว แน่ชอน อัลลอฮ์ยอมไม่ทรงลงโทษผู้ปฏิเสธต่อศาสนทูตต่าง ๆ เช่น พวกปฏิเสธศาสนทูตนูห์ พวกฮาด หรือพวกษะมูด เป็นต้น และพระองค์ยอมไม่ทรงบัญชาให้ลงโทษต่อผู้ล่วงละเมิดกฎหมาย

และผู้ใดที่เห็นว่ากฎอัลเกาะดร์สามารถนำเป็นข้ออ้างสำหรับผู้กระทำผิดได้โดยไม่ต้องกล่าวหาและลงโทษต่อพวกเขา เขาก็จงอย่าได้กล่าวหาและลงโทษผู้ร้ายเมื่อกระทำผิดต่อตัวเขา และจงอย่าแยกแยะระหว่างคนทำดีและคนทำชั่วต่อเขา ซึ่งแน่นอน มันยอมเป็นไปไม่ได้

สิ่งที่อัลลอฮ์ได้กำหนดให้แก่บ่าว ทั้งความดีและความชั่วนั้น พระองค์ได้ทรงกำหนดไว้ด้วยการเชื่อมโยงกับมูลเหตุของมันโดยสำหรับความดีนั้นก็มีมูลเหตุของมัน นั่นคือ การศรัทธาและการภักดี และสำหรับความชั่วก็มีมูลเหตุของมันเช่นกัน นั่นคือ การปฏิเสธและการกระทำบาป ซึ่งมนุษย์สามารถกระทำการตามเจตนาธรรมและการเลือกสรรที่อัลลอฮ์ได้กำหนดและมอบให้แก่เขา และเขาจะไม่สามารถบรรลุสิ่งที่อัลลอฮ์ได้เขียนเป็นกฎเกณฑ์ให้แก่เขาทั้งความมีเกียรติหรือความอับยศได้ เว้นแต่จะต้องผูกพันด้วย

สาเหตุต่างๆ ที่เขาได้กระทำตามการเลือกของตัวเองที่อัลลอฮ์ได้ให้อิสระแก่เขา ดังนั้น การได้เข้าสวรรค์ จึงมีมูลเหตุของมัน และการเข้านรกก็มีมูลเหตุของมันเช่นกัน ดังหลักฐานต่อไปนี้ :

1- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ تَعْوِيذِ الْأَعْيُنِ ได้ทรงกล่าวว่า :

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ
عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا ۗ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾
(:)

ความว่า : บรรดาผู้ที่ตั้งภาคีจะกล่าวว่า หากว่าอัลลอฮ์ทรงประสงค์แล้วไซ้ พวกเราก็ยอมไม่ตั้งภาคีหรือ และบรรพบุรุษของเราก็ยอมไม่ตั้งภาคีด้วยเช่นกัน และพวกเราก็ยอมไม่กำหนดสิ่งใดๆ ให้เป็นสิ่งที่หวงห้าม เช่นนั้นแหละที่บรรดาผู้ปฏิเสธก่อนหน้าพวกเขาได้กล่าวโกหกมาแล้ว จนกระทั่งพวกเขาต้องลิ้มรสโทษทัณฑ์ของเรา จึงกล่าวซี (มุฮัมมัด) ว่า พวกเจ้ามีวิชาการอะไรที่สามารถนำออกมาให้เรา พวกเจ้านี้ได้แต่เพียงกระทำการตามความคาดเดา และพวกเจ้านี้มีแต่เพียงจะกล่าวเท็จเท่านั้นเอง (อัลอันอาม : ๑๔๘)

2- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ تَعْوِيذِ الْأَعْيُنِ ได้ทรงกล่าวว่า :

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾ (:)

ความว่า : และจงภักดีต่ออัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ เพื่อว่าพวกท่านจะได้ถูกเมตตา (อาลิอิมรอน : ๑๓๒)

3. มีรายงานจากอะลียฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านเราะสูลุลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวว่ :

.« .»

فَأَمَّا مَنْ أُعْطِيَ .« .»

وَأَتَّقَى ﴿١﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٢﴾ فَسَنِيَرُهُ لِيَسْرَى ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ

وَأَسْتَغْنَى ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾ فَسَنِيَرُهُ لِّلْعَسْرَى ﴿١٠﴾ (- :)

ความว่า : “ไม่มีคนใด ในหมู่พวกท่านนอกจากจะถูกรู้ลวงหน้าแล้วถึงสถานที่พำนักของเขาว่าเป็นสวรรค์หรือนรก พวกเขาเลยกล่าวว่า โอ้ ท่านเราะสูลุลลอฮ์ แล้วเราทำดีเพื่อ

อะไรกัน ? เราปล่อยตัว (โดยไม่ต้องทำดีอะไร) ไปเลยไม่ดีกว่าหรือ ? ท่านตอบว่า “ไม่ได้
พวกท่านจงทำดี เพราะทุกคนได้ถูกปูทางให้กระทำในสิ่งที่เขาถูกสร้างไว้” แล้วท่านก็
อ่านอัลกุรอาน:

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿٦٠﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٦١﴾ فَسَنِيَرُهُۥ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٦٢﴾ وَأَمَّا مَنْ

بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿٦٣﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٦٤﴾ فَسَنِيَرُهُۥ لِلْعُسْرَىٰ ﴿٦٥﴾ (: -)

ความว่า : ส่วนผู้ที่บริจาคและยำเกรง อีกทั้งยังเชื่อมั่นในสิ่งที่ดีนั้น เขาก็จะปูทางสู่สิ่งที่ยั่งยืน
(สวรรค์) ให้แก่เขา และสำหรับผู้ที่ตระหนี่และหยิ่งยะโส อีกทั้งยังปฏิเสธต่อสิ่งดี เขาก็จะปูทาง
สู่สิ่งที่ยากลำบาก (นรก) ให้แก่เขา (อัลลิลล์ : ๕-๑๐) มุตตะฟัก อะลียสุ

อนุญาตให้ใช้อัลเกาะดร์หนึ่งเพื่อป้องกันหรือระงับอีกกฎอัลเกาะดร์หนึ่งในสิ่งต่อไปนี้ :

1- การระงับกฎอัลเกาะดร์ด้วยการระงับสาเหตุของมัน เช่น การระงับการรุกรานของศัตรูด้วยการ
ทำสงคราม เพราะการไม่ต่อสู้หรือไม่ทำสงครามคือสาเหตุของการรุกรานของศัตรู หรือ การระงับความร้อน
ด้วยการใช้ความเย็น เพราะการที่ไม่มีความเย็นคือสาเหตุที่ทำให้เกิดความร้อน เป็นต้น

2- การใช้กฎอัลเกาะดร์เพื่อหักล้างกฎอัลเกาะดร์ เช่น การหักล้างการป่วยด้วยการรักษา การ
หักล้างบาปด้วยการเตาบัต หรือการหักล้างการทำชั่วด้วยการทำดี เป็นต้น

การกระทำความดีและความชั่วของบ่าวนั้น สามารถจะพาดพิงถึงอัลลอฮ์ได้ในแง่ของการสร้างและ
การอนุญาตให้สิ่งนั้นเกิดขึ้น โดยอัลลอฮ์นั้น คือ ผู้สร้างทุกสรรพสิ่ง อันรวมถึงการสร้างตัวมนุษย์และการ
สร้างการกระทำของเขา

แต่กระนั้นก็ตาม ความประสงค์ของอัลลอฮ์ไม่ใช่เป็นข้อบังคับถึงความพึงพอใจของพระองค์เสมอ
ไป เป็นต้นว่า การปฏิเสธ การฝ่าฝืนคำสั่ง และการทำความชั่วนั้นเกิดขึ้นได้ก็ด้วยความประสงค์ของอัลลอฮ์
แต่อัลลอฮ์ไม่ได้ทรงรัก ไม่ทรงพึงพอใจ หรือมีบัญชาให้กระทำมัน ทว่า พระองค์กลับทรงโกรธกริ้วและทรง
ห้ามไม่ให้กระทำมัน และการที่สิ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ถูกโกรธกริ้วและถูกเกลียดชังก็ไม่ได้หมายความว่ามันได้หลุด
ออกจากความประสงค์ของอัลลอฮ์ที่ครอบคลุมการสร้างทุกสิ่ง ซึ่งทุกสิ่งนั้น อัลลอฮ์ได้ทรงสร้างอย่างมี
เป้าหมายและแฝงด้วยวิทย์ปัญญาอันตั้งอยู่บนฐานของการบริหารสิ่งครอบครองและสิ่งสรรค์สร้างของ
พระองค์

มนุษย์ที่สมบูรณ์และประเสริฐที่สุด คือ ผู้ที่ชอบในสิ่งที่อัลลอฮ์และเราะฮูลของพระองค์ชอบ และ
เกลียดในสิ่งที่อัลลอฮ์และเราะฮูลของพระองค์เกลียด โดยพวกเขาไม่มีความรู้สึกชอบและเกลียด
นอกเหนือไปจากสิ่งดังกล่าว พวกเขาจึงกำชับผู้อื่นให้ปฏิบัติในสิ่งที่อัลลอฮ์และเราะฮูลของพระองค์สั่ง และ
ไม่กำชับในสิ่งที่นอกเหนือจากนั้น และในทุกครู่ยาม บ่าวทุกคนต่างประสงค์ต่อคำสั่งใช้ของอัลลอฮ์เพื่อ

เทิดทูนและปฏิบัติตาม และประสงค์ต่อคำสั่งห้ามเพื่อจะหลีกเลี่ยง ตลอดจนประสงค์ต่อกฎอัลเกาะดร์เพื่อ
ถวายเป็นความพึงพอใจ

การยอมรับในกฎอัลเกาะดร์ประกอบด้วย ๓ ส่วนด้วยกัน คือ :

1- การยอมรับด้วยความเต็มใจต่อการกระทำความภักดีในรูปแบบต่างๆ ซึ่งส่วนนี้ เป็นส่วนที่ถูก
บัญชาให้ยอมรับ

2- การยอมรับด้วยความเต็มใจต่อทุกขัณฑ์ที่ประสบ ซึ่งส่วนนี้ ก็เป็นส่วนที่ถูกบัญชาให้ยอมรับด้วย
เช่นกัน โดย หากไม่อยู่ในระดับ “มุสตะหับ” ก็จะไม่อยู่ในระดับ “วาญิบ” [ตามกฎหมายอิสลามแล้ว มาตรการ
กวดขันเพื่อให้ปฏิบัติมี ๒ ระดับด้วยกัน คือ มุสตะหับ หมายถึง เน้นให้กระทำแต่ไม่ถึงขั้นบังคับ และ วาญิบ
หมายถึง บังคับให้กระทำ]

3- การปฏิเสธ การกระทำสิ่งไม่ดี และการละเมิดคำสั่งของพระเจ้า ส่วนนี้ เป็นส่วนที่ไม่ได้ถูกบัญชา
ให้ยอมรับ แต่กลับถูกบัญชาให้เกลียดชังและต่อต้าน เพราะอัลลอฮ์ไม่ทรงชอบและพอพระทัย ซึ่งสิ่งนี้ แม้ว่า
พระองค์ทรงสร้างมัน แต่พระองค์ก็ไม่ทรงรักชอบมัน ดังเช่นการที่พระองค์ทรงสร้างชัยฏอน ซึ่งเรายอมรับ
ด้วยความเต็มใจต่อสิ่งที่อัลลอฮ์สร้าง แต่ในส่วนพฤติกรรมที่ชั่วร้ายและตัวผู้กระทำนั้น เราไม่ได้พอใจและ
ชื่นชมชอบมัน

ดังนั้น ในสิ่งหนึ่ง ๆ ก็จะมีด้านที่ถูกชื่นชมและด้านที่ถูกเกลียดชัง ดังเช่นยาขมที่ไม่มีใครชื่นชมแต่
มันก็นำไปสู่สิ่งที่ชื่นชม (คือ การหายจากโรค) และหนทางเพื่อแสวงหาความโปรดปรานของอัลลอฮ์คือ เรา
จะต้องยอมรับด้วยความเต็มใจในสิ่งดังกล่าวด้วยการกระทำในสิ่งที่พระองค์ทรงรักและพอพระทัย โดยเรา
ไม่ได้พึงพอใจต่อทุกสิ่งที่เกิดขึ้นและกำลังจะเกิดขึ้น และเราก็ไม่ได้ถูกสั่งให้พึงพอใจในทุกสิ่งที่พระองค์ทรง
สร้างและกำหนดไว้ แต่เราได้ถูกสั่งให้พึงพอใจในสิ่งที่อัลลอฮ์และเราะฮูลบอกให้เราพึงพอใจ

การที่อัลลอฮ์ทรงสร้างสิ่งดีหรือสิ่งชั่วให้เกิดขึ้น สามารถมองในสองมิติ :

มิติแรก คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระเจ้าและการพาดพิงถึงพระองค์ ซึ่งในมิตินี้ บ่าวต้องยอมรับ
ด้วยความเต็มใจ เพราะการกำหนดสร้างของอัลลอฮ์ต่อสิ่งใด ๆ นั้นล้วนดี ยุติธรรม และมีคุณค่าและวิเศษ
ปัญญา

มิติที่สอง คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่าวและการพาดพิงถึงตัวเขา ซึ่งในส่วนนี้ มีทั้งที่พึงพอใจ เช่น
การศรัทธาและการภักดี และไม่พึงพอใจ เช่น การปฏิเสธและการกระทำการละเมิดคำสั่ง ซึ่งการกระทำ
เช่นนี้อัลลอฮ์เองก็ไม่ทรงยอม ไม่ทรงชื่นชม และไม่ได้ทรงบัญชาให้กระทำ ดังมีหลักฐานต่อไปนี้ :

1- อัลลอฮ์ สุบหานะฮูวะตะอาลา ได้ทรงกล่าวว่า :

وَرَبُّكَ خَلَقَ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا

يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ (:)

ความว่า : และพระเจ้าของเจ้านั้นทรงสร้างสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์และทรงเลือกสรร ซึ่งพวกเขาไม่มีสิทธิในการเลือก มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่อัลลอฮฺ และพระองค์ทรงสูงส่งเหนือจากสิ่งที่พวกเขาได้ตั้งภาคี (อัลเกาะศ็อบ : ๖๘)

2- อัลลอฮฺ สُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ ได้ทรงกล่าวว่า :

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ (:)

ความว่า : หากพวกเขาปฏิเสธ อัลลอฮฺเองก็ไม่ทรงปรารถนาและไม่ทรงปิตินดีกับปวงบ่าวของพระองค์ในการปฏิเสธนั้น และหากพวกเขานอบน้อมขอบคุณ พระองค์ก็ทรงยินดีในสิ่งนั้นกับพวกเขา (อัซซุมัร : ๗)

3- อัลลอฮฺ สُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ ได้ทรงกล่าวว่า :

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ (:)

ความว่า : และอัลลอฮฺนั้นทรงสร้างพวกเขาและ (สร้าง) สิ่งที่พวกเขากระทำ (อัศศอฟฟาต: ๙๖)

การกระทำของปวงบ่าวนั้นเป็นสิ่งที่ถูกสร้าง

อัลลอฮฺได้ทรงสร้างบ่าวและสร้างการกระทำของเขา พระองค์ทรงรู้สิ่งดังกล่าวและได้ทรงบันทึกมันไว้ก่อนที่จะมันจะเกิดขึ้น ครั้นเมื่อบ่าวกระทำความดีหรือความชั่วเราก็ได้ประจักษ์ถึงสิ่งที่อัลลอฮฺทรงรู้ ทรงสร้าง และทรงบันทึก และความรู้ของอัลลอฮฺเกี่ยวกับการกระทำของบาวนั้น เป็นความรู้ที่ละเอียดลึกซึ้งซึ่งอัลลอฮฺได้ทรงรอบรู้ในทุก ๆ สิ่ง โดยไม่มีอะไรซ่อนเร้นต่อพระองค์ ไม่ว่าจะเป็นเพียงสิ่งน้อยนิดในแผ่นดินหรือในท้องฟ้าก็ตาม ดังมีหลักฐานต่อไปนี้ :

1- อัลลอฮฺ สُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ ได้ทรงกล่าวว่า :

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ (:)

ความว่า : และอัลลอฮฺนั้นทรงสร้างพวกเขาและ (สร้าง) สิ่งที่พวกเขากระทำ (อัศศอฟฟาต: ๙๖)

2- อัลลอฮฺ สُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ سُبْحَانَہُ ได้ทรงกล่าวว่า :

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥١﴾ (:)

ความว่า : และที่พระองค์นั้น มีกุญแจแห่งความเร้นลับต่าง ๆ โดยพระองค์เท่านั้นที่ทรงรู้สิ่งเหล่านั้น และทรงรู้สิ่งที่อยู่ในแผ่นดินและในทะเล และไม่มีใบไม้ใดร่วงหล่นลง นอกจากพระองค์ก็จะทรงรู้มัน และไม่มีเมล็ดพืชใดที่ฝังอยู่ในความมืดมิดของแผ่นดิน และไม่มีสิ่งให้อ่อนนุ่มหรือสิ่งที่แห้งใด ๆ นอกจากจะมีอยู่ในบันทึกที่ชัดแจ้ง (อัลอันอาม: ๕๑)

3- อัลลอฮ์ สُبْحَانَہُ ۞ ๓๖๖ ได้ทรงกล่าวว่า:

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾ (:)

ความว่า : และทุกเรื่องที่เกิดขึ้นกับเจ้า ทุกอัยตเกี่ยวกับเรื่องนั้นที่เจ้าอ่านในอัลกุรอาน และทุกการงานที่พวกเจ้ากระทำนั้น เราเองคือผู้กำกับควบคุมตอนพวกเจ้าเริ่มกระทำในสิ่งนั้น และสิ่งเบาเท่าอนุหนึ่งโนแผ่นดินและในท้องฟ้าหรือสิ่งที่เล็กกว่าและใหญ่กว่านั้น ล้วนแต่มีปรากฏอยู่แล้วในบันทึกอันชัดแจ้งโดยมิได้เลื่อนลอยหายไปจาก (ความรอบรู้ของ) พระเจ้าของเจ้า (ญนุส : ๖๑)

4- จากอัลดุลลอฮ์ บินมัดฮูด เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า :

» - -

.«

ความว่า : ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้บอกแก่พวกเรา ซึ่งท่านคือ “อัศศอดีกุลมัศดุก” (แปลว่า คนพูดจริงที่เป็นที่เชื่อถือ) ว่า : “แท้จริงแล้ว แต่ละคนในพวกท่านนั้นได้ถูกปฏิสนธิในท้องมารดาเป็นเวลาสี่สิบวัน จากนั้นจะพัฒนาเป็นก้อนเลือดในระยะเวลาเหมือนดังกล่าวนั้น จากนั้นจะพัฒนาเป็นก้อนเนื้อในระยะเวลาเหมือนดังกล่าวนั้น จากนั้น มะลาอิกะฮฺก็ถูกส่งมา แล้วท่านก็จะเป่าวิญญาณเข้าในนั้น และท่านจะถูกสั่งให้กำหนดสี่ประโยคด้วยกัน คือ ให้กำหนดบัจจัยยังชีพของเขา อายุของเขา การงานของเขา และการเป็นคนอับยศหรือคนมีเกียรติ และขอสาบานต่อผู้ที่ไม่มีพระเจ้า้นอกจากพระองค์ว่า แท้จริงแล้ว มีผู้หนึ่งในพวกท่านได้ปฏิบัติงานของชาวสวรรค์อย่างจริงจังจนกระทั่งเหลือระยะห่างระหว่างเขาและมัน (สรวงสวรรค์) เพียงหนึ่งศอกเท่านั้น แต่แล้วเขาก็ถูกกฎของหนังสือบันทึก (ว่าเขาต้องตกนรก) มาตัดหน้าเสียก่อน เขาจึงปฏิบัติงานของชาวนรก แล้วเขาก็ต้องเข้าไปในนั้น และมีผู้หนึ่งในพวกท่านที่ได้ปฏิบัติงานของชาวนรกอย่างจริงจังจนกระทั่งเหลือระยะห่างระหว่างเขาและมัน (นรก) เพียงหนึ่งศอกเท่านั้น แต่แล้วเขาก็ถูกกฎของหนังสือบันทึก (ว่าเขาจะได้เข้าสรวงสวรรค์) มาตัดหน้าเสียก่อน เขาจึงปฏิบัติงานของชาวสวรรค์ แล้วเขาก็ได้เข้าไปในนั้น“ มุตตะฟีก อะลัยฮฺ

ความยุติธรรมและความเอื้ออารี

การกระทำต่าง ๆ ของอัลลอฮฺ อัซซะวะญัล จะอยู่ในกรอบของความยุติธรรมและความเอื้ออารีโดยไม่ทรงทารุณต่อผู้ใด พระองค์จะปฏิบัติต่อบ่าวบนฐานของความยุติธรรม หรือไม่ก็จะปฏิบัติต่อพวกเขาบนฐานของความเอื้ออารี ซึ่งสำหรับคนชั่วนั้น พระองค์จะทรงปฏิบัติต่อเขาด้วยความยุติธรรม ดังที่พระองค์สุบหานะฮฺวะตะอะลา ได้กล่าวว่า :

(:) وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ط

ความว่า : และผลตอบแทนของความชั่วนั้น คือความเลวร้ายอย่างเช่นเดียวกัน (อัซซุรอ: ๔๐)

ส่วนคนดี พระองค์ก็จะทรงปฏิบัติต่อเขาด้วยความพิเศษและเอื้ออารี ดังที่พระองค์ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ทรงกล่าวว่า :

(:) مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ط

ความว่า : ผู้ที่กระทำความดีนั้น เขาก็จะได้รับผลตอบแทนสิบเท่าของมัน (อัลอันอาม: ๑๖๐)

คำบัญชาการของพระเจ้าในรูปของศาสนบัญญัติและกฎธรรมชาติ

สำหรับพระองค์อัลลอฮ์ อัชชะวะญ์ดนั้น มีคำบัญชาการ ๒ ประเภทด้วยกัน คือ คำบัญชาการในรูปของกฎธรรมชาติ และคำบัญชาการในรูปของศาสนบัญญัติ

คำบัญชาการในรูปของกฎธรรมชาติมี ๓ ประเภท คือ

หนึ่ง คำบัญชาเพื่อสร้างและให้บังเกิดขึ้น เป็นคำบัญชาจากอัลลอฮ์ที่มีต่อสิ่งสร้างสรรค์ทั้งหมด ดังที่พระองค์ได้กล่าวว่า :

اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾ (:)

ความว่า : อัลลอฮ์ คือ ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่ง ซึ่งพระองค์ทรงเป็นผู้ดูแลและคุ้มครองทุกสิ่ง (อัซซุมัร: ๖๒)

สอง คำบัญชาให้คงอยู่ เป็นคำบัญชาจากอัลลอฮ์ที่มีต่อสิ่งสร้างสรรค์ทั้งหมดเพื่อให้คงอยู่ ดังที่พระองค์ได้กล่าวว่า :

1- อัลลอฮ์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

﴿ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴾ (:)

ความว่า : แท้จริง อัลลอฮ์นั้นทรงค้ำชูชั้นฟ้าและแผ่นดินเอาไว้เพื่อมิให้มันหล่นตกลงมา ซึ่งนอกจากพระองค์แล้ว ก็ไม่มีผู้ใดอีกที่จะสามารถค้ำชูทั้งสองได้หากมันหล่นตกลงมา แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้ขันติ ผู้ทรงอภัยเสมอ (ฟาฏีร: ๔๑)

2- อัลลอฮ์ สُبْحَانَ سُبْحَانَ سُبْحَانَ ได้ทรงกล่าวว่า :

﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمْ خَارِجُونَ ﴾ (:)

ความว่า : และหนึ่งในบรรดาสัญญาณแห่งความยิ่งใหญ่ของพระองค์ก็คือ การที่ชั้นฟ้าและแผ่นดินได้ยืนยงด้วยพระบัญชาของพระองค์ ต่อมา เมื่อพระองค์ทรงเรียกพวกเจ้าหนึ่งครั้งให้ออกจากแผ่นดิน เมื่อนั้นแหละพวกเจ้าทั้งหมดต่างก็จะออกมากัน (อิรุม : ๒๕)

สาม คำบัญชาเพื่อให้เกิดคุณและโทษ ให้เคลื่อนไหวและเงียบนิ่ง และให้เป็นและให้ตาย เป็นต้น เป็นคำบัญชาจากอัลลอฮ์ที่มีต่อสิ่งสร้างสรรค์ทั้งมวลเช่นเดียวกัน ดังหลักฐานต่อไปนี้ :

1- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ طه ได้ทรงกล่าวว่า :

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتَ أَعْلَمُ الْغَيْبِ
لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَكَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

(:) ﴿ ١٨٨ ﴾

ความว่า : จงกล่าวสิ (มุหัมมัด) ว่าฉันไม่ได้ครอบครองคุณและโทษใด ๆ แก่ตัวเอง ยกเว้น ในสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์เท่านั้น และถ้าหากฉันเป็นผู้ที่รู้ในสิ่งเร้นลับแล้ว แน่نون ฉันก็ คงจะกอบโกยสิ่งที่ดีไว้อย่างมากมาย และความชั่วร้ายก็คงจะไม่มาแตะต้องตัวฉันได้ แต่ ฉันนี้ มิใช่ใครอื่น นอกจากเป็นเพียงผู้ตักเตือน และผู้แจ้งข่าวดีแก่กลุ่มชนที่ศรัทธาเท่านั้น (อัลอะฮฺรอฟ : ๑๘๘)

2- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ طه ได้ทรงกล่าวว่า :

هُوَ الَّذِي يُسِيرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرِينَكُمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ
وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ
بِهِمْ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنِ أَخْرَجْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

(:) ﴿ ١٧ ﴾

ความว่า : พระองค์ คือ ผู้ทำให้พวกเจ้าได้เดินทางทางบกและทางทะเล จนกระทั่ง เมื่อ พวกเจ้าอยู่ในเรือและมันได้พาพวกเขาแล่นไปด้วยลมที่ดี และพวกเขาก็ดีใจกับมัน ทันใดนั้น ลมพายุก็ได้พัดกระหน่ำและคลื่นก็ซัดถล่มพวกเขาจากทุกด้าน และพวกเขา คิดว่า แท้จริงพวกเขาได้ถูกปิดล้อมรอบด้านแล้ว พวกเขาจึงกล่าววิงวอนขอต่ออัลลอฮ์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจว่าหากพระองค์ทรงให้พวกเราได้รับรอดพ้นจากสิ่งนี้แล้ว แน่نونยิ่ง พวกเราจะเป็นส่วนหนึ่งในบรรดาผู้นอบน้อมขอบคุณ (ยูนุส : ๒๒)

3- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ طه ได้ทรงกล่าวว่า :

هُوَ الَّذِي سَخِيَ - وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾) :

(
 ความว่า : พระองค์ คือ ผู้ให้เป็นและให้ตาย ซึ่งเมื่อพระองค์ทรงกำหนดจะให้สิ่งใด
 เกิดขึ้น พระองค์ก็เพียงแค่ว่าต่อสิ่งนั้นว่า “ถูก” (แปลว่า“จงเป็น”) แล้วมันก็เกิดขึ้น
 (ซอฟร : ๖๘)

ส่วนบัญชาการที่อยู่ในรูปของศาสนบัญญัติจากพระผู้เป็นเจ้านั้น เป็นบัญชาการจากอัลลอฮ์ต่อปวง
 มนุษย์และภูตญินเท่านั้น โดยบัญชาการดังกล่าวจะครอบคลุมบัญญัติว่าด้วยการศรัทธา การปฏิบัติ
 ศาสนกิจ การค้าขาย การเข้าสังคม และมารยาทต่าง ๆ ซึ่งระดับมากน้อยของความรู้สึกเอิบอิ่มและมีสุขกับ
 การได้เกิดทุนและปฏิบัติตามคำบัญชาของอัลลอฮ์ของบ่าวแต่ละคนนั้นจะขึ้นอยู่กับความศรัทธาแรงกล้า
 ของแต่ละคนต่ออัลลอฮ์ที่เขาได้มองเห็นเดชานุภาพของพระองค์ผ่านกฎธรรมชาติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้น
 มนุษย์ที่มีความสุขมากที่สุดจึงเป็นมนุษย์ที่รู้จักพระเจ้าของเขามากที่สุด นั่นก็คือ บรรดาศาสนทูตและผู้ที่ใช้
 ชีวิตตามรอยทางของพวกท่านเหล่านั้น และด้วยการเกิดทุนปฏิบัติคำบัญชาการของอัลลอฮ์ในรูปของศาสน
 บัญญัตินี้ อัลลอฮ์จะทรงประทานความจำเริญมั่งมีในฟากฟ้าและแผ่นดินให้แก่เราในโลกนี้ และจะทรงให้
 เราได้เข้าสรวงสวรรค์ในโลกหน้า

บัญชาการของอัลลอฮ์แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

1- บัญชาการในรูปของการประทานศาสนบัญญัติ ซึ่ง มนุษย์อาจจะทำหรือไม่ทำ ก็ด้วยการ
 อนุমัติจากอัลลอฮ์ โดยบัญชาการประเภทนี้มีระบุในอัลกุรอานหลายแห่งด้วยกัน เช่นที่อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ
 ะตะอะลา ได้ทรงกล่าวว่า :

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا (:)

ความว่า : และพระเจ้าของเจ้าได้ทรงบัญญัติให้กราบไหว้ผู้ใดเว้นแต่ต่อพระองค์เท่านั้น
 ส่วนบิดามารดานั้นก็ให้ทำดี (อัลอิสรอฮ์ : ๒๓)

2- บัญชาการในรูปของการกำหนดกฎธรรมชาติ ซึ่ง จะต้องเกิดขึ้นโดยไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้
 โดยมี ๒ รูปแบบด้วยกัน คือ:

ก- บัญชาการโดยตรงที่ต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ดังที่อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ ะตะอะลา ได้ทรงกล่าว
 ว่า :

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٧﴾ (:)

ความว่า : แท้จริงแล้ว การงานของพระองค์นั้น เมื่อพระองค์ทรงประสงค์สิ่งใดให้เกิดขึ้น พระองค์ก็เพียงแต่กล่าวต่อสิ่งนั้นว่า “กุน” (แปลว่า“จงเป็น”) แล้วมันก็เกิดขึ้น (ยาซีน : ๘๒)

ข- บัญชาการในรูปกฎธรรมชาติ คือ กฎต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากเหตุและผลที่เกิดปฏิกิริยาสัมพันธ์กัน โดยทุกๆสาเหตุจะมีผลของมัน ซึ่งตัวอย่างของกฎเหล่านี้ คือ :

1- อัลลอฮฺ สُبْحَانَهِ سُورَةِ التَّوْحِيدِ ได้ทรงกล่าวว่า :

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
(:)

ความว่า : ที่เป็นเช่นนั้น ก็เพราะว่าอัลลอฮฺไม่เคยเปลี่ยนแปลงสิ่งประทานใด ๆ ที่พระองค์ทรงประทานให้แก่ชนกลุ่มหนึ่งจนกว่าพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่อยู่กับตัวพวกเขาเอง (อัลอันฟาล : ๕๓)

2- อัลลอฮฺ สُبْحَانَهِ سُورَةِ التَّوْحِيدِ ได้ทรงกล่าวว่า :

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا
تَدْمِيرًا ﴿٦٦﴾ (:)

ความว่า : และเมื่อเราประสงค์จะทำลายบ้านเมืองใด เราก็จะบัญชานักฟุุมเพื่อยใน บ้านเมืองนั้น (ให้กระทำความเสียหายในบ้านเมือง) แล้วพวกเขาก็กระทำ คำสั่งแห่ง ความหายนะจึงเกิดขึ้นกับมัน เราเลยทำลายมันอย่างย่อยยับ (อัลอิสรออ: ๑๖)

และด้วยกฎแห่งธรรมชาตินี้เอง มารร้ายอิบลิสและบริวารของมันได้พยายามใช้ประโยชน์เพื่อเป็น สาเหตุทำให้มนุษย์ส่วนหนึ่งต้องประสบความล้มจม และอัลลอฮฺก็ได้สอนให้เราขออูอาห์และกล่าวคำอิสติฆ ฟาร (ขออภัยโทษ) เพื่อจะได้รอดพ้นจากเล่ห์อุบายดังกล่าว ซึ่งไม่มีอะไรสามารถจะหักล้างกฎบัญญัติ ของอัลลอฮฺได้นอกจากการขออูอาห์เท่านั้น การขออูอาห์จึงถือเป็นการเข้าไปในความคุ้มครองอัลลอฮฺ ผู้ทรง สร้างกฎธรรมชาติทั้งหมด พระองค์คือผู้ทรงอำนาจที่สามารถจะทำให้เหตุและผลอย่างหนึ่งต้องกลายเป็น โมฆะไป ณ เวลาใดและด้วยวิธีใดที่พระองค์ทรงประสงค์ ดังที่พระองค์ทรงยกเลิกการเกิดปฏิกิริยาของไฟใน กรณีของศาสดาอิบรอฮีม อะลัยฮิสสลาม ดังที่มีระบุในอัลกุรอานว่า :

قُلْنَا يَنْتَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَّمًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٦﴾ (:)

ความว่า : เราได้กล่าวว่า ใจ ไฟเอย! เจ้าจงเป็นความเย็นและสันติแก่อิบรอฮีมซี (อัลอัมมิ
ยาอู: ๖๙)

สิ่งดีและสิ่งไม่ดี

สิ่งดี แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ :

1. สิ่งดีที่มีสาเหตุมาจากการศรัทธาและการประกอบความดี กล่าวคือ การจงรักภักดีต่ออัลลอฮฺ อัซซะวะญ์ด และต่อท่านเราะฮ์มะฮ์มูล คือลัลลิลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลิม ของพระองค์
2. สิ่งดีที่มีสาเหตุมาจากการประทานความโปรดปรานของพระผู้เป็นเจ้าของมนุษย์ด้วยการประทานทรัพย์สินสมบัติ พละนาญัย ชัยชนะ และเกียรติยศ เป็นต้น

ส่วนสิ่งไม่ดี ก็แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนเช่นกัน คือ :

1. สิ่งไม่ดีที่มีสาเหตุมาจากการตั้งภาคีและการกระทำการเนรคุณ คือ การตั้งภาคีและการเนรคุณของมนุษย์
2. สิ่งไม่ดีที่มีสาเหตุมาจากการทดสอบหรือการลงโทษของพระเจ้า เช่น โรคภัยไข้เจ็บ การสูญเสียของทรัพย์สินสมบัติ และความพ่ายแพ้ เป็นต้น

ดังนั้น สิ่งดีที่อยู่ในกรอบความหมายของการภักดีจึงต้องพาดพิงถึงอัลลอฮฺเท่านั้น เพราะพระองค์คือผู้ที่ทรงบัญญัติให้แก่บ่าวบ่าว อีกทั้งยังสอนและบัญชาให้ปฏิบัติ ตลอดจนประทานความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้

ส่วนสิ่งไม่ดีในความหมายของการละเมิดคำสั่งของอัลลอฮฺและเราะฮ์มูลของพระองค์ เมื่อบ่าวได้กระทำไปด้วยความต้องการและความพอใจของเขาเอง โดยเลือกจะทำการเนรคุณแทนการกระทำภักดี สิ่งไม่ดีอย่างนี้จะพาดพิงถึงบ่าวในฐานะเป็นผู้กระทำและจะไม่พาดพิงถึงอัลลอฮฺ เพราะอัลลอฮฺไม่ได้บัญญัติและไม่ได้บัญชาให้กระทำ ทว่าพระองค์ยังทรงห้ามและทรงคาดโทษแก่ผู้ที่กระทำ ดังที่พระองค์ สุขุบนานะฮ์ฮะอะอะอะอะ ทรงแกล่าวว่ :

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ

لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٦٩﴾ (:)

ความว่า : ความดีใดๆ ที่ประสบกับเจ้านั้นมาจากอัลลอฮฺ ส่วนความชั่วใดๆ ที่ประสบกับเจ้านั้นมันมาจากตัวเจ้าเอง และเราได้ส่งเจ้ามาเป็นเราะฮ์มูลแก่บ่าวมนุษย์ และเพียงพอแล้วที่อัลลอฮฺทรงเป็นพยาน (อันนิสาอู : ๗๙)

ส่วนสิ่งดี ๆ ในความหมายของโศคลาก เช่น ทรัพย์สมบัติ บุตร การมีพลานามัยที่ดี ชัยชนะ และเกียรติยศ หรือสิ่งไม่ดีในความหมายของการลงโทษและการทดสอบ เช่น การสาบสูญของทรัพย์สมบัติ ชีวิตและผลไม้ ตลอดจนความพ่ายแพ้ เป็นต้น ซึ่งสิ่งดีและสิ่งไม่ดีในความหมายทั้งสองนี้ทั้งหมดมาจากอัลลอฮ์ เพราะพระองค์ทรงทดสอบบ่าวของพระองค์ด้วยการให้ทุกข์ ลงโทษ และยกระดับ ทั้งนี้เพื่อฝึกฝนบ่าวของพระองค์ ดังที่พระองค์ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ทรงกล่าวว่า :

وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ (:)

ความว่า : และถ้าหากพวกเขาประสบความดีใด ๆ พวกเขาก็จะกล่าวว่าสิ่งนี้มาจากอัลลอฮ์ และหากพวกเขาประสบความชั่วใด ๆ พวกเขาก็จะกล่าวว่าสิ่งนี้มาจากตัวเจ้า จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ทุกอย่างนั้นมาจากอัลลอฮ์ทั้งสิ้น แล้วมีเหตุใดเกิดขึ้นกับพวกเหล่านี้หรือทำให้พวกเขาถึงกับเกือบจะไม่เข้าใจคำพูดเอาเสียเลย (อันนิสาอฺ : ๗๘)

การได้รับการยกโทษ

เมื่อคนมุอฺมิน(ผู้ศรัทธา)ได้กระทำความชั่ว โทษของเขามีโอกาสจะได้รับการอภัยโดยวิธีต่อไปนี้ :

- โดยการขออภัยโทษ และอัลลอฮ์ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ทรงยกโทษให้
- โดยการกล่าวคำอัสติฆฟาร (ขออภัยโทษ) และอัลลอฮ์ สุบหานะฮฺวะตะอะลา ทรงยกโทษให้
- โดยการปฏิบัติความดีที่ไปลบล้างความชั่ว
- โดยการขออุมมัลและกล่าวคำอัสติฆฟารของเพื่อนที่มุอฺมิน หรือมอบบุญกุศลส่วนตัวของเขาให้แก่เขา
- โดยการทดสอบเขาด้วยทุกข์ภัยต่าง ๆ ที่ลบล้างความชั่วนั้นออกไป
- โดยการทดสอบเขาในโลกบَرซัค (โลกในสุสาน) ด้วยฟ้าผ่าแล้วอัลลอฮ์ก็ทรงลบล้างความผิดนั้น
- โดยการทดสอบเขาในวันกิยามัตด้วยสิ่งที่สามารถจะลบล้างความชั่วได้
- โดยการได้รับการชะฟาอะฮฺ (คำประกัน) จากนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม
- โดยการได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปรานี ซึ่งอัลลอฮ์คือผู้ทรงอภัย ผู้ทรงปรานียิ่ง

การกระทำการกัฏีและการฝ่าฝืน

การกระทำการกัฏีก่อให้เกิดประโยชน์และทำให้เกิดจรรยาบรรณที่ดี ส่วนการฝ่าฝืนจะก่อให้เกิดโทษและทำให้เกิดมารยาทที่ไม่ดี โดยดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ พืช สัตว์ ฝุ่นแผ่นดินและท้องทะเลนั้นจะกัฏี

ต่อพระเจ้า จึงเกิดสิ่งที่เป็นประโยชน์อันมากมายซึ่งอัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا เท่านั้นสามารถจะ
คำนวณนับได้ และบรรดาศาสนทูตก็เช่นกัน เมื่อพวกเขากระทำการภักดีต่ออัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا
คุณงามความดีก็เกิดขึ้นจากตัวพวกเขาอย่างมากมายซึ่งอัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا เท่านั้นที่สามารถ
คำนวณได้เช่นกัน

ส่วนมาริบลีส เมื่อมันกระทำทรยศต่อพระเจ้า พร้อมทั้งแสดงความดีอันและหยิ่งยะโส ก็ได้เกิด
ความชั่วและสิ่งไม่ดีต่าง ๆ ขึ้นในแผ่นดินอย่างมากมายซึ่งอัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا เท่านั้นที่ทรง
สามารถคำนวณนับได้

ดังนั้น มนุษย์ก็เช่นเดียวกัน หากเขาจงรักภักดีต่อพระเจ้า คุณงามความดีและคุณประโยชน์ต่าง ๆ
ก็จะเกิดกับตัวเขาและคนอื่น ๆ อย่างมากมายซึ่งอัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا เท่านั้นที่สามารถคำนวณ
นับได้ และถ้าหากเขากระทำการฝ่าฝืนและทรยศต่อพระเจ้า ความชั่วและสิ่งไม่ดีต่าง ๆ ก็จะเกิดกับตัวเขา
และคนอื่น ๆ อย่างมากมายซึ่งอัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا เท่านั้นที่สามารถคำนวณนับได้เช่นกัน

ผลของการกระทำการภักดีและการฝ่าฝืน

อัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا ทรงทำให้การกระทำการภักดีและทำความดีมีผลอย่างเลิศรสและ
เป็นที่ชื่นชอบ รสชาติของมันดีเหนือกว่ารสชาติของการทำความชั่วเป็นหลายเท่า และพระองค์ได้ทรงทำ
ให้การทำความชั่วและสิ่งทรยศต้องทิ้งร่องรอยและความเจ็บปวดอย่างน่ารังเกียจ ทำให้เกิดความเศร้า
สลดและเสียใจเป็นหลายเท่าเมื่อเทียบกับความสุขชั่ววูบที่เขาแค่ลิ้มลอง ซึ่งมนุษย์นั้น สิ่งไม่ดีทั้งหมดที่เกิด
กับตัวเขาก็เป็นเพราะพิษบาป และโทษที่อัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا ทรงยกให้มันยิ่งมากกว่า (หาก
พระองค์ไม่ทรงยกโทษให้ คงมีสิ่งไม่ดีเกิดขึ้นกับตัวเขาหลายเท่าตัว)

ส่วนบาปนั้นก็อันตรายต่อหัวใจเช่นเดียวกับที่ยาพิษเป็นอันตรายต่อร่างกาย ซึ่งอัลลอฮฺ สُبْحَانَ
هُ سُورَةُ تَعَالَا ได้ทรงสร้างมนุษย์บนฐานของกฎธรรมชาติที่ดีงาม หากมันไปเปื้อนกับบาปและความผิด
แล้วความสวยงามเหล่านั้นก็จะถูกถอนออกไป และเมื่อเขาขอเตาบัตต่ออัลลอฮฺความสวยงามเหล่านั้นก็จะ
หวนคืนมาอีก และความสวยงามนี้จะถึงจุดสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อเขาอยู่ในสรวงสวรรค์

การได้รับทางนำและการถูกชักจูงสู่ความหลงผิด

อัลลอฮฺ สُبْحَانَهُ سُورَةُ تَعَالَا นั้นทรงมีคำสั่งสร้าง ทรงสามารถกระทำสิ่งที่พระองค์ทรงปรารถนา
และบัญญัติสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ ทรงชี้ทางสว่างให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงชี้ทางมืดให้แก่
ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ สิ่งครอบครองในจักรวาลนี้ทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ สรรพสิ่งทั้งหมดเป็น
สิ่งสร้างสรรคของพระองค์ พระองค์ทรงอยู่เหนือกฎหมาย ในขณะที่มนุษย์ทั้งหมดต้องอยู่ใต้กฎหมายของ
พระองค์ และถือเป็นความกรุณาปราณีอย่างล้นพ้นของพระองค์ที่ทรงแต่งตั้งบรรดาศาสนทูต ทรงประทาน
คัมภีร์ ทรงอธิบายแนวทางต่าง ๆ ทรงชี้แจงเหตุผล และทรงเตรียมเครื่องมือเพื่อให้ได้รับทางนำและประพฤติ
ชอบด้วยการประทานนู ตา และปัญญา และหลังจากนั้น :

1- ผู้ใดที่รัก ชอบ และพยายามค้นหาทางสว่าง พร้อมกับปฏิบัติตามแนวทางของมัน และทุ่มเท ความพยายามอย่างจริงจังเพื่อให้ได้รับสิ่งนี้ อัลลอฮ์ก็จะทรงประทานให้แก่เขา และจะทรงให้ความ ช่วยเหลือเพื่อให้บรรลุสิ่งที่เขาต้องการ ซึ่งสิ่งนี้นับเป็นพระมหากุณาธิคุณของพระองค์ต่อพวกเขา

อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ تَعْوِيلِهِ قَالَ :

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٦﴾
(:)

ความว่า : และผู้ที่ต่อสู้ดิ้นรนในหนทางของเรานั้น แน่แน่นอนยิ่งเราย่อมจะชี้ทางแก่คน เหล่านั้นสู่หนทางของเรา และแท้จริงแล้ว อัลลอฮ์นั้นทรงอยู่ร่วมกับผู้กระทำความดี ทั้งหลาย (อัลอังกะบุต : ๖๗)

2- ผู้ใดที่รัก ชอบ และพยายามค้นหาทางมืด พร้อมกับปฏิบัติตามแนวทางของมัน เขาก็จะได้รับสิ่ง นั้น และอัลลอฮ์ก็จะหันเขาไปสู่ทิศทางที่เขาต้องการ และจะไม่มีใครสามารถจะหักเหเขาให้ออกมาจากทาง ดังกล่าวได้ ซึ่งสิ่งนี้นับเป็นความยุติธรรมของอัลลอฮ์

อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ تَعْوِيلِهِ قَالَ :

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ ۖ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ (:)

ความว่า : และผู้ใดที่ฝ่าฝืนเราะสุลหลังจากที่คำแนะนำอันถูกต้องได้ประจักษ์แก่เขา และเขายังปฏิบัติตามทางที่มีโชทางของบรรดาผู้ศรัทธานั้น เราก็จะหันเขาไปสู่สิ่งที่ เขาได้หันไป และเราจะนำเขาไปสู่รอกฎะฮ์อันนัม ซึ่งมันเป็นปลายทางที่น่ากลัว (อันนิ สาอู : ๑๑๕)

ผลของการศรัทธาในกฎอัลเกาะดร์

การศรัทธาในกฎอัลเกาะดร์และอัลเกาะดร์เป็นแหล่งกำเนิดความสุขใจ ความสุขุมเยือกเย็น และ ความมีเกียรติสำหรับมุสลิมทุกคน โดยเขารู้ว่าทุกสิ่งนั้นเกิดขึ้นได้ด้วยการกำหนดของอัลลอฮ์ เขาจึงไม่ตีใจ อย่างลึงโลดขยเมือได้รับสิ่งที่เขาต้องการ และก็ไม่กระวนกระวายยามที่ต้องสูญเสียสิ่งที่รักและหวงแหน หรือได้รับทุกขภัยที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้ เป็นเพราะเขารู้ดีว่าสิ่งทั้งปวงนั้นเกิดขึ้นได้ก็เพราะการกำหนด ของอัลลอฮ์ ซึ่งมันจะต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ดังมีหลักฐานต่อไปนี้ :

1- อัลลอฮ์ สُبْحَانَهِ سُورَةِ تَعْوِيلِهِ قَالَ :

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾) :

(
 ความว่า : ไม่มีทุกข์ภัยใด ๆ เกิดขึ้นในแผ่นดิน และไม่มีแม้แต่ที่ เกิดขึ้นกับตัวตัวเอง เว้นแต่ได้มีอยู่แล้วในบันทึกก่อนที่เราจะบังเกิดมันขึ้นมา แท้จริงแล้ว สิ่งนั้นเป็นการ ง่ายมากสำหรับอัลลอฮ์ ทั้งนี้ เพื่อพวกเขาจะได้ไม่ต้องเสียใจต่อสิ่งที่สูญเสียไปจาก พวกเขา และไม่ตีใจต่อสิ่งพระองค์ประทานแก่พวกเขา และอัลลอฮ์นั้นมีทรงชอบทุกผู้ หญิงจงหวง ผู้ศุภใจใ้อวด (อัลหะดีด : ๒๒-๒๓)

2- มีรายงานจากศุฮัยบฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ กล่าวว่ :

»

.«

ความว่า : “น่าประหลาดใจเหลือเกินสำหรับกิจกรรมของคนมุอฺมินผู้ศรัทธา ที่การงาน ของเขาทุกอย่างดีไปหมด ซึ่งสิ่งนั้นมีแต่เฉพาะกับคนมุอฺมินเท่านั้น โดยหากเขาได้รับ สิ่งที่เป็นสุข เขาก็ขอบคุณ สิ่งนั้นก็เป็นการดีสำหรับเขา หรือหากเขาประสบสิ่งที่เป็น ทุกข์ เขาก็อดกลั้น สิ่งนั้นก็เป็นการดีสำหรับเขาเช่นกัน” [บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข ๒๙๙๙]

3- มีรายงานจากสะอฺด์ บินอฺบิวักกอศ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุ อะ ลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่ :

»

.«

ความว่า : “ฉันรู้สึกสนใจมาก ๆ เลยต่อคนมุอฺมิน หากเขาได้รับสิ่งดีใด ๆ เขาก็กล่าว สรรเสริญและขอบคุณต่ออัลลอฮ์ และหากเขาได้รับทุกข์ภัย เขาก็กล่าวสรรเสริญ อัลลอฮ์และอดทน ซึ่งคนมุอฺมินนั้นจะได้รับผลบุญในทุกกิจกรรมของเขา จน แม้กระทั่งยังได้รับผลบุญในอาหารหนึ่งคำที่เขายกขึ้นจะป้อนใส่ปากภรรยาของเขา

เอง” [บันทึกโดยอะหมัด ตามสำนวนนี้ หมายเลข ๑๔๙๒ และอัลลันนาอูฏกล่าวว่ สายรายงานหะ
สัน และบันทึกโดยอับดุลเราะซาค หมายเลข ๒๐๓๑]

และด้วยประการเหล่านี้ทั้งปวง การอธิบายหลักศรัทธาทั้งหกจึงได้จบลงด้วยความโปรดปราน
ของอัลลอฮ์ นั่นก็คือ การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ต่อมะลาอิกะฮ์ของพระองค์ ต่อคัมภีร์ของพระองค์ ต่อบรรดาศา
สนทูตของพระองค์ ต่อวันอาคิเราะฮ์ และต่อกฎอัลเกาะดร์ ทั้งดีและชั่ว โดยทุก ๆ หลักการเหล่านี้ต่าง
ก่อให้เกิดผลที่ทรงคุณค่าแก่คนมุฮัมมิด

คุณค่าของการศรัทธาในหลักศรัทธาต่าง ๆ

1. การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ก่อให้เกิดความรักต่ออัลลอฮ์ เกิดการเทิดทูน ขอบคุณ รักดี เชื่อฟัง เกรง
กลัว และปฏิบัติตามคำสั่งของต่อพระองค์

2. การศรัทธาต่อมะลาอิกะฮ์ก่อให้เกิดความรักและความละเอียดต่อพวกเขา ตลอดจนสามารถนำ
ตัวอย่างการรักดีของพวกเขามาเป็นข้อคิดและเตือนสติได้

3-4. การศรัทธาต่อคัมภีร์ และศาสนทูตต่าง ๆ ก่อให้เกิดพลังศรัทธาอย่างแรงกล้าต่ออัลลอฮ์และ
เกิดความรักต่อพระองค์ อีกทั้งยังก่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับบทบัญญัติของอัลลอฮ์ สิ่งอัลลอฮ์ชอบ สิ่ง
ที่อัลลอฮ์ไม่ชอบ และสภาพของโลกอาคิเราะฮ์ ตลอดจนก่อให้เกิดความรักต่อบรรดาศาสนทูตของอัลลอฮ์
และเชื่อฟังต่อพวกเขา

5. การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ ก่อให้เกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าเพื่อกระทำความดีกรรมกรรทำดี
และความดีต่าง ๆ ตลอดจนเกิดความกระตือรือร้นและไม่เคยชินกับการกระทำความผิดและสิ่งไม่ดีต่าง ๆ

6. การศรัทธาต่อกฎอัลเกาะดร์ ก่อให้เกิดความสุขใจ ความสงบจิต และพอใจในสิ่งที่อัลลอฮ์ทรง
กำหนด

และเมื่อคนมุสลิมมีสิ่งเหล่านี้ครบถ้วนแล้ว เขาก็เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบที่จะได้เข้าสวรรค์ โดย
รอดแต่เพียงการกระทำความดีต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์ของพระองค์อีกอย่างเดียวเท่านั้น ดังที่พระองค์ทรง
กล่าวว่ :

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٣١﴾ (:)

ความว่ : และผู้ใดที่กระทำความดีต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์ของพระองค์ พระองค์ก็ให้
เขาได้เข้าสวรรค์ที่มีแม่น้ำสายต่าง ๆ ไหลผ่านข้างใต้ โดยพวกเขาจะคงอยู่ในนั้น
นานไปตลอดกาล และนั่นคือชัยชนะอันใหญ่หลวง (อันนิสาอู : ๑๓)

สิ่งที่อัลลอฮฺทรงกระทำ ทรงสร้าง และทรงกำหนดต่อสิ่งสร้างสรรค์ของพระองค์นั้น ล้วนแต่มีคุณประโยชน์และแฝงด้วยข้อคิดและวิทย์ปัญญา เป็นต้นว่า สิ่งดีและความดีที่พระองค์ทรงสร้างนั้นบ่งถึงความปราณีของพระองค์ ความเด็ดขาดและการลงโทษที่พระองค์ทรงสร้างก็บ่งถึงความโกรธกริ้วของพระองค์ ความละมุนละไมและการให้เกียรติที่พระองค์ทรงสร้างก็จะบ่งถึงความรักของพระองค์ ในขณะที่ความต่ำต้อยและความด้อยค่าที่พระองค์ทรงสร้างจะบ่งถึงความกริ้วโกรธและความเกลียดชังของพระองค์ และความด้อยและเด่นที่พระองค์ทรงสร้างก็เป็นตัวบ่งชี้ถึงการเกิดขึ้นของวันแห่งพันธะสัญญา (วันกิยามัต)